

93.



STOCKHOLMS STAD Kommunstyrelsen Registraturet	
Ink.	2016 -09- 0 5
Dnr:	106-1334/2016
Till:	RI

Motion om införande av valobservatörer

I ett demokratiskt samhälle är förtroendet för den demokratiska valprocessen avgörande för statsmaktens legitimitet. Felaktigheter vid röstning innebär inte bara att medborgarnas röster inte blir hörda, utan också att de styrande inte har ett demokratiskt mandat för sin maktutövning.

I vårt land är förtroendet för demokratins integritet starkt. Men Sverige är inte helt förskonat från valfusk. Det har förekommit att personer har dömts för otillbörligt verkande vid röstning, och i vissa fall har oegentligheterna, antingen med uppsåt eller av oaktsamhet, varit av sådan omfattning att valresultatets själva korrekthet har kunnat ifrågasättas och valet har behövt tas om.

Valfusk har bland annat förekommit i Stockholm. Exempelvis genomförde socialdemokratiska valarbetare 2002 en "poströstning" vid ett ålderdomshem i Hässelby där endast Socialdemokraternas valsedlar fanns utlagda. Valarbetarna dömdes senare till dagsböter för otillbörligt verkande vid röstning.

Ett annat uppmärksammat exempel skedde 2010, då kommunalvalet i Örebro kommuns nordöstra valkrets upphävdes av Valprovsningsnämnden och gjordes om. Anledningen till detta var att Socialdemokraterna anordnat en så kallad "valskola" där väljare instruerats i hur man röstar, varpå deltagarna gick i samlad tropp till vallokalen för att rösta. Företrädare för Socialdemokraterna följde deltagarna in i vallokalen, ända fram till röstmottagarnas bord, vilket enligt Valprovsningsnämnden (avgörande 2010:36) "står... i uppenbar strid mot 8 kap. 3 § vallagen".

Den politiskt ytterst ansvariga för denna verksamhet var dåvarande kommunalrådet i Örebro, Lena Baastad. Lena Baastad är nu föreslagen som ny partisekreterare för Socialdemokraterna och har i den rollen ett avgörande inflytande över partiets valkampanj och de metoder och arbetssätt som där förekommer.

Medborgarna måste kunna lita på att denna utnämning inte leder till en valrörelse som tänjer gränserna för vilka kampanjmetoder som är tillåtna. Även om inga felaktigheter förekommer riskerar blotta misstanken att undergräva förtroendet för röstningsproceduren. För att säkerställa att det inte råder några tvivel om valprocessens integritet bör Stockholms stad se till att oberoende och opartiska valobservatörer observerar valet 2018.

Detta kan ske genom att staden tillskriver regeringen och ber dem bjuda in någon internationell organisation att övervaka valen, exempelvis OSSE (Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa), som har mycket omfattande erfarenhet av valövervakning. Det kan

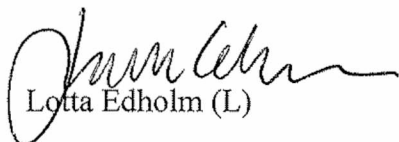


också ske genom att staden direkt kontaktar svenska eller internationella fristående organisationer (NGO:er) och ber dem bidra med observatörer.

Med anledning av det ovan anförda yrkar jag:

Att kommunfullmäktige uppdrar åt kommunstyrelsen och valnämnden att se till att oberoende och opartiska valobservatörer medverkar till att observera de allmänna valen 2018 i enlighet med vad som ovan sägs.

Stockholm den



Lotta Edholm (L)